

СТАНОВИЩЕ

ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ „ПРОФЕСОР“ ПО ОБЯВЕН КОНКУРС ОТ ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА ПО ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 3.8 ИКОНОМИКА И НАУЧНА СПЕЦИАЛНОСТ „ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ (СЪВРЕМЕННИ ФОРМИ ЗА ТЪРГОВСКИ БИЗНЕС)“

1. Обща информация

Изготвил становището: проф. д-р Теодорина Желязкова Турлакова, Икономически университет – Варна, професионално направление 3.8 „Икономика“ и научна специалност „Икономика и управление (Аграрно предприемачество и регионална предприемаческа активност)“.

Основание за даване на становище по конкурса: Научното жури по конкурса за АД „Професор“ е назначено със заповед № РД-06-26/28.01.2025г. на ректора на ИУ-Варна. Настоящото становище по конкурса за заемане на академична длъжност „Професор“ се изготвя и въз основа на решенията на първото заседание на научното жури, проведено на 24.02.2025 г., присъствено и чрез използване на технически средства. По конкурса са приложени изискуемите документи, съгласно чл. 121 (1) от Правилник за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна (ПРАС).

2. Данни за конкурса

Област на висше образование: 3.8. Икономика

Научна специалност: „Икономика и управление (Съвременни форми за търговски бизнес)“

Факултет и катедра, в които е обявен конкурсът: Стопански факултет при Икономически университет - Варна, катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“.

В конкурса за професор, обявен в *ДВ, бр. 105/13.12.2024 г.* и в интернет-страницата на Икономически университет - Варна, като единствен кандидат участва доц. д-р Михал Стоянов. Представеният от кандидата комплект материали на хартиен/електронен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна.

3. Общо представяне на кандидата

Доцент Михал Стоянов е завършил висшето си образование (ОКС “бакалавър“ и ОКС “магистър“) по специалност „Икономика на търговията“ в Икономически университет – Варна. През 2004 г. (решение на Висшата атестационна комисия – ВАК, протокол № 14/23.11.2004 г.) след обучение в катедра „Икономика и управление на търговията“ при ИУ-Варна придобива ОНС „Доктор“ по

икономика, научна специалност „Икономика и управление на търговията“.

В периода 2004-2005 г. е хоноруван асистент, а от 2006 г. е на основен трудов договор като преподавател в катедра „Икономика и управление на търговията“. Към настоящия момент доц. Михал Стоянов има над 20 години преподавателски и академичен опит, като през 2011 г. придобива академичната длъжност „доцент“, научна специалност (шифър): 05.02.18 - Икономика и управление (търговия), с което надхвърля многократно изискванията на чл. 118, ал.2, т. 1 и 2 от Правилника за развитие на академичния състав в ИУ-Варна (ПРАС).

Доцент Михал Стоянов активно участва в разработването на учебна документация към катедрата. Отчетени са 21 разработени учебни програми към ОКС “Бакалавър” и 10 учебни програми за специалности от ОКС “Магистър”. Успешно са приключени 9 образователни и научни проекти, включително проекти за разработване на части от докторски дисертации и организиране на научни прояви. Осъществява и международна преподавателска дейност чрез програма „Еразъм+“. Ежегодно работи с дипломанти, научен ръководител е на 4 докторанта по докторска програма „Икономика и управление (търговия)“, двама от които успешно защитили.

Професионалното развитие на доц. д-р Михал Стоянов е съпътствано с административна дейност като зам. директор към Център „Магистърско обучение“ в периода 2007-2011 г. и като ръководител на катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“, която длъжност изпълнява и към настоящия момент. Едновременно с преподавателската си дейност участва в редица работни групи, член на Академичен съвет (2016-2019 г.), на факултетен съвет при Стопански факултет от 2016 г. до сега, председател и редови член на атестационна комисия към факултета, участва в Контролния съвет и в постоянната комисия по НИРД, член на комисия за награда „Проф. Ц. Калянджиев“ и на комисия за „Докторант на годината“ (2020-2021 г.), член на специализираната комисия по учебна дейност към Стопански факултет и др. Доцент М. Стоянов участва в редакционните колегии по издаване на поредица от сборници на катедрени конференции, както и в редколегията на престижното списание „Известия“ и списание „Университетски вестни“ на Икономически университет-Варна.

Кандидатът има значителен преподавателски, научноизследователски и практически опит в направлението по този конкурс. Автор е на 118 научни публикации: в това число 15 монографии и студии, 48 броя статии и 47 доклада, 5 учебника и учебни помагала и 3 приложни публикации. Системно надгражда с квалификации и обучения- отчетени са 35 на брой само през периода 2017-2024 г., което е категорично доказателство, че доц. д-р Михал Стоянов непрекъснато повишава своята квалификация, а резултатите от цялостната му учебна, проектна, менторска и научна дейност са индикация за отговорност, професионализъм и целенасоченост в работата.

4. Количествена и съдържателна характеристика на представените научни трудове и изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Доц. д-р Михал Стоянов участва в конкурса за „Професор“ с общ брой от 82 публикации в специализирани научни издания и 3 научно-популярни публикации, като всички представени не повтарят трудовете за придобиване на ОНС „доктор“ и за заемане на академичната длъжност „доцент“(вж.таблица 1).

Таблица 1

Рекапитулация на научните трудове на доц. д-р Михал Стоянов за участие в конкурса за „професор“

Вид на публикациите	Самостоятелна		В съавторство		Общо	
	Броя	Стр.	Броя	Стр.	Броя	Стр.
Монографии	2	538	2	38	4	576
Студии	3	72	4	47	7	119
Научни статии	33	314	3	14	36	328
Научни доклади	27	232	6	21	33	253
Учебници и учебни помагала	1	207	1	69	2	276
Други публикации	3	27	0	0	3	27
Общо:	69	1390	16	189	85	1579

Предложената за рецензиране научна продукция включва:

- 4 монографии - 2 самостоятелни и 2 в съавторство, рецензирани от хабилитирани лица с призната компетентност в научната област, с общ обем от 576 стандартни страници;
- 7 студии- 3 самостоятелни и 4 в съавторство;
- 36 научни статии - 33 самостоятелни и 3 в съавторство, от тях 19 на английски език, общ обем – 328 стандартни страници;
- 33 научни доклада - 27 самостоятелни и 6 в съавторство, от тях 10 на английски език;
- 2 учебника и учебни помагала;
- Други публикации (научно-популярни)- 2 доклада и 1 статия.

Общият обем на научната продукция възлиза на над 1500 стандартни страници.

Според справката за изпълнение на минимални национални изисквания за заемане на академичната длъжност „Професор“ по област на висше образование 3. “Социални, стопански и правни науки”, съгласно чл. 2б, ал.2 и 3 от ЗРАСРБ, натрупаните точки по раздели са следните: основната монография по конкурса носи 100 т.; Генерирани са точки в следните направления (раздел Г): втора монография по конкурса- 100 т.; публикации в Web of Science и Scopus – от 1 статия и 2 студии – 97,5 т.; студии, статии, доклади и

самостоятелни глави от монографии-704,16 т. Кандидатът по конкурса надхвърля необходимия брой точки от цитирания на негови научни публикации като натрупаните точки са 740, при минимум 100 т. Високата цитируемост е атестат за стойността на научно-изследователската работа на кандидата. По раздел „Е“ натрупаните 255 точки са от: научното ръководство на успешно защитили докторанти (80 точки); от участие и ръководство на национални научни и образователни проекти и от публикувани учебници и учебни помагала. В обобщение, по всички раздели на Справката за изпълнение на минималните национални изисквания кандидата доц. д-р Михал Стоянов надхвърля многократно изискуемия минимум за заемане на академичната длъжност „Професор“.

Освен, че е надвишен общия задължителен обем точки, който се изисква за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“, справката показва, че се изпълняват специфичните изисквания по всички раздели.

В справката за заемане на академичната длъжност „Професор“ в област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, съгласно чл.118, ал.2, т.6 от ПРАС в ИУ-Варна декларираната част от общия списък с публикации, цитирания, брой защитили докторанти и участия в проекти показва също сериозно надхвърляне на минималните допълнителни изисквания по точковата система.

В обобщение, кандидатът в конкурса за „Професор“ - доц. д-р Михал Стоянов съответства на задължителните условия на чл.2б, ал.2 и 3 от ЗРАСРБ и на изискванията от Правилата за условията и реда за заемане на академични длъжности в ИУ -Варна по чл.118(2), т. 6 във връзка с чл. 2б, ал.5 на ЗРАСРБ.

Научните трудове на автора са апробирани в реномирани издания - Издателства „Наука и икономика“ на ИУ - Варна, „Икономически изследвания“(ИИИ-БАН), „Научни трудове на УНСС“, „Trakia Journal of Sciences“, сп. „Известия“ на ИУ - Варна, Годишник на Икономически университет, „Известия на съюза на учените-Варна“ и сборници с доклади от участия в национални и международни форуми в страната и чужбина. Голяма част от научните трудове на кандидата - статии и доклади са в научни издания, реферирани и индексирани в световно известни бази данни (Scopus, CEOOL, Ререс, Econ papers, и др.)с висока научна стойност, а други са в базата на националната библиотека COBISS и в Националния референтен списък на НАЦИД.

Висока оценка заслужава монографичният труд „Извънмагазинните форми на търговия на дребно в България“ (№ 1.1. от приложения списък), публикуван в издателство „Наука и икономика“ на ИУ - Варна, 2024, 267 с., ISBN 978-954-21-1176-4. Трудът е обсъден в специализираното първично звено - катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“ (по смисъла на § 1, т. 6 от ЗРАСРБ), с рецензенти проф. д-р Велина Казанджиева и доц. д-р Десислава Серафимова. Монографията решава съществен научен и научно-приложен

проблем, свързан с предизвикателствата при появата и развитието на извънмагазинните форми на търговска дейност в условията на изостряне на глобалната конкуренция. Изследвани и систематизирани са основните фактори, оказващи влияние върху извънмагазинните форми на търговия, а именно- фазите на икономически цикъл, дигитализацията и постоянното проявление на кризи с различен генезис и резултатност по отношение на стопанската конюнктура. Монографичният труд е разработен на високо научно равнище и допълва теоретичните и практико-приложните знания в сферата на търговията. Разработката е ценна и за заинтересованите кръгове от търговския бизнес.

Изследователската дейност на кандидата обхваща разнообразни тематични направления, които могат да бъдат концентрирани в следните няколко направления - извънмагазинен продуктов обмен; глобални и регионални измерения на търговската дейност; потребителски пазар и пазарни сегменти и търговски мениджмънт.

Най-важните теоретични и научно-приложни приноси от работата по направление „Извънмагазинен продуктов обмен“ (1.1.; 6.5.; 7.6.; 9.8.; 10.9.;14.3.; 16.5.; 17.6.; 18.7.; 19.8.; 21.10.; 28.17.; 29.18.; 38.27.; 40.29.; 42.31.; 45.34.; 54.7.; 56.9.; 65.18.; 67.20.; 71.24.; 72.25.; 75.28.; 79.32.) се отнасят до: теоретична систематизация на генезиса, същността, характеристиките, състоянието и тенденциите на развитие, обогатяване на съществуващите теоретични концепции на продуктовия обмен.

По второ направление „глобални и регионални измерения на търговската дейност“ се класифицират 25 научни публикации - 3 монографии и студии; 10 статии; 12 доклада. Водещо място в това направление има монографията „Глобални и регионални измерения на търговския бизнес“. Приносните моменти на автора се отнасят до анализ и извеждане на констатации и закономерности, свързани с настоящото състояние на търговския бизнес и прогнозиране на бъдещото развитие на различните форми и модели на търговски бизнес (търговия на едро, търговия с вносни стоки, търговски вериги, потребителски разходи, ваучери за храна, аутсорсинг и др.).

Научните публикации по проблемите на оценката и анализа на потребителския пазар като направление в научните изследвания на кандидата обхваща 14 публикации (5.4.; 12.1.; 15.4.; 37.26.; 47.36.;51.4.; 53.6.; 57.10.; 61.14.; 63.16.; 64.17.; 66.19.; 74.27; 80.33.). Те са насочени към изследване на различни пазарни сегменти (нискотарифни авиопревозвачи, пазара на нови автомобили, лизинга, пазара на стоки втора употреба; пощенски и куриерски оператори и др.) в контекста на успешните бизнес практики. Като положителен приносен момент следва да отбележим събраните и обработени синтетични данни, както и направените изводи за изучаваните икономически обекти.

Публикациите в областта на търговския мениджмънт (20 на брой) са насочени към икономическа оценка на управленските решения в търговията, които са разгърнати върху съвременните и ефективни решения на организацията и технологията на търговията и тяхното усъвършенстване. Като част от търговския

мениджмънт в неговия иновативен аспект приемам изследванията върху проблемите на кръговата икономика в търговията, устойчивостта на търговията и правата на гражданите (вкл. въглероден отпечатък на търговията, умни опаковки, хибридни автомобили), които са в посока на обогатяване на знанията, добавят нови приложни измерения и иновации в търговския бизнес.

Доц. д-р Михал Стоянов е изпълнил основните и допълнителните показатели за академичната длъжност „Професор“ в ИУ – Варна по чл. 129, ал. 2 и ал.5, т.2, свързани с научноизследователската дейност. Кандидатът е утвърден изследовател и автор с натрупан опит. Представените трудове са на високо научно равнище и осигуряват разпространение на резултатите от проведените изследвания сред академичната общност.

5. Количествена и качествена оценка на учебно-преподавателската дейност

Преподавателската дейност на доц. Д-р Михал Стоянов обхваща широк спектър от дисциплини. Справката за общата аудиторна натовареност (часове) за последните две учебни години (2022/23 и 2023/24 г.) показва, че учебната натовареност на кандидата в бакалавърска степен на ИУ - Варна е 215 часа средно годишно, като заетостта му надхвърля определените в университета нормативи.

Трябва да отбележим високият относителен дял на водените лекционни курсове в бакалавърска степен. Той е титуляр на лекционни курсове в ОКС „бакалавър“ по основополагащи дисциплини от учебния план на специалността, администрирана от катедрата, а именно: „Планиране и анализ на търговската дейност“, „Количествени методи в търговията“, „Управление на продажбите и логистика“ (на английски език); „Въведение в търговията“. В предходни учебни години са водени и други дисциплини като: „Търговия с интелектуални продукти“, „Икономика на предприятието“ и „Електронна търговия“.

В ОКС „Магистър“ доц. Михал Стоянов е титуляр по дисциплините: „Омниканална търговия“, „Международна търговия и логистика“, „Планиране и анализ на търговската дейност“ (изравнителна) и „Магистърски семинар“.

В резултат на представените от кандидата документи, свързани с учебната дейност може да се посочи, че:

-Кандидатът има сериозен принос за развитието на специалността, пълен норматив аудиторна и извънаудиторна заетост в ОКС „бакалавър“, както и сериозен брой дисциплини в ОКС „Магистър“. Разработва нови учебни програми и актуализира утвърдени лекционни курсове.

-Осъществява международна преподавателска дейност чрез програма Еразъм във вид на входяща мобилност или като лектор в Academic internship към Херсонски Национален Технически Университет, Украйна.

- Има издадени учебник и ръководство по някои от лекционните курсове, както и материали, публикувани в платформата за дистанционно обучение. Сериозно внимание заслужават както учебника по „Количествени методи в

търговията“, така и сборника със задачи по „Анализ на търговската дейност“, в които намират място приложението на статистически и математически методи.

- Работи активно със студенти и докторанти, в рамките на аудиторната и извънаудиторната заетост, включително и по отношение на тяхната научно-изследователска дейност (справката за последните 5 години отразява сериозен брой осъществени научни ръководства и рецензии).

Доц. д-р Михал Стоянов е всеотдаен и отговорен преподавател. Притежава умения за работа в динамична мултикултурна среда. Ползва се с авторитет и заслужено уважение сред студентите и академичната общност.

Всичко посочено дава основание да обобщим, че кандидата съответства на задължителните условия на ЗРАСРБ и на изискванията по чл. 129, ал. 5, т.1 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна, свързани с учебната дейност.

6. Критични бележки, въпроси и препоръки

Преподавателската и изследователската компетентност на кандидата не дават основание за критични бележки. Предвид на времевите перспективи за преподавателска и научна дейност пред доц. д-р Михал Стоянов бих препоръчала:

- Като се основава на сериозния си изследователски и експертен опит да прави стъпки в посока на включване в международни редакционни колегии.
- Значимостта на изследваната тематика, високата стойност и практико-приложните приноси на научните публикации предполага още по-активното ѝ прилагане в учебната работа чрез разработване на нови учебници и учебни помагала, както и включването ѝ в международни научноизследователски проекти.

7. Заключение

Документите и материалите, представени от доц. д-р Михал Стоянов **отговарят на всички** изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна.

Кандидатът в конкурса е представил публикувани след първа хабилитация научни трудове, чийто брой многократно надхвърля изискуемия минимум. В публикациите на кандидата има оригинални научни и научно-приложни приноси, които са получили международно признание. Теоретичните разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната

работа. Научната и преподавателската квалификация на доцент Михал Стоянов е несъмнена.

След запознаване с представените по конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни и научно-приложни приноси, намирам за напълно основателно да дам своята **положителна** оценка и да препоръчам на уважаемото научно жури да гласува и да предложи на Факултетния съвет при Стопански факултет да избере доц. д-р Михал Стоянов на академичната длъжност „Професор“ в Икономически университет - Варна по професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Икономика и управление (Съвременни форми за търговски бизнес)“.

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

02.04. 2025 г.

Изготвил становището:

/проф. д-р Теодорина Турлакова/

СТАНОВИЩЕ

**по конкурс за заемане на академична длъжност „Професор“
обявен от Икономически университет – Варна**

1. Обща информация.

Изготвил становището: проф. д-р Росен Николаев, преподавател в катедра „Статистика и приложна математика“ при Икономически университет – Варна, професор по Професионално направление 3.8. Икономика.

Основание за даване на становище по конкурса: становището е изготвено въз основа на заповед на Ректора на Икономически университет – Варна № РД-06-26/28.01.2025 г. за състав на Научно жури по конкурс за заемане на академична длъжност „Професор“ и решение на Научното жури, взето на първо заседание на 24.02.2025 г.

2. Информация за конкурса.

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „Професор“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (Съвременни форми за търговски бизнес)“ е обявен за нуждите на катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“ от Стопански факултет при Икономически университет – Варна и е оповестен в ДВ бр. 105 / 13.12.2024 г.

3. Кандидат по конкурса.

Единствен кандидат в конкурса е доц. д-р Михал Стоянов, преподавател в катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“ при Икономически университет – Варна от 2004 г.

Кандидатът изпълнява минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „Професор“ в професионално направление на обявения конкурс, както и отговаря на допълнителните количествени изисквания на Икономически университет – Варна.

4. Данни за кандидата.

Доц. д-р Михал Стоянов е придобил образователна и научна степен „Доктор“ по научна специалност 05.02.18 „Икономика и управление на търговията“ през 2005 г., след успешна защита на дисертационен труд на тема „Изследване на риска на пазара на потребителски стоки в Република България“. През 2011 г. е заел академична длъжност „доцент“ по „Икономика и управление (Търговия)“ в катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“ при Икономически университет – Варна. Следователно той

отговаря на изискванията по чл. 118, ал. 2, т. 1 и 2 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна.

От 2005 г. до сега доц. д-р Михал Стоянов участва много активно в научно-изследователската, учебната и административната дейност на Икономически университет – Варна. Доказателство за това е фактът, че той работи по научни проекти, ръководи докторанти, участва в редколегии на списания и сборници с доклади, членува в научни организации, участвал е в много обучения по разнообразни теми, членува в редица комисии и органи на управление в Икономически университет – Варна, преподава широк спектър от дисциплини на български и английски език, извършва и много други дейности.

Научните интереси на доц. д-р Михал Стоянов са в областите: Търговия (Commerce, Trade); Търговия на дребно (Retailing); Електронна търговия (E-commerce).

5. Описание на научните трудове – количествена, структурна и съдържателна характеристика.

Количествена и структурна характеристика на публикациите на доц. д-р Михал Стоянов, представени за участие в конкурса за заемане на академична длъжност „Професор“, може да се направи на база следните обобщени таблици.

Структура на представените публикации

№	Вид на публикациите	Самостоятелна		В съавторство		Общо	
		Броя	Стр.	Броя	Стр.	Броя	Стр.
1.	Монографии	2	538	2	38	4	576
2.	Студии	3	72	4	47	7	119
3.	Научни статии	33	314	3	14	36	328
4.	Научни доклади	27	232	6	21	33	253
5.	Учебници и учебни помагала	1	207	1	69	2	276
6.	Други публикации	3	27	0	0	3	27
	Общо:	69	1390	16	189	85	1579

Изпълнение на минималните национални изисквания

№	Показатели	Брой точки за автора
1.	Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд по предходна или текуща процедура	100
2.	Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Scopus или Web of Science).	30

3.	Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове.	626,66
4.	Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Scopus или Web of Science).	67,5
5.	Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове.	47,5
6.	Публикувана глава от колективна монография.	30
	Общо:	901,66

Изпълнение на допълнителните количествени изисквания на Икономически университет – Варна по отношение на публикациите

№	Показатели	Точки за „професор“	Декларирани точки от кандидата
1.	Научни доклади	60	291,66
2.	Научни статии и студии	115	382,5
3.	Публикации в Scopus и/или Web of Science	30	97,5

От представените 85 публикации 83 са научни публикации. Може да се отбележи, че в количествено отношение, минималните национални изискванията и допълнителните количествени изисквания на Икономически университет – Варна за заемане на академична длъжност „Професор“ са не просто покрити, но и над трикратно надвишени. Структурата на публикациите е балансирана по отношение на монографии, студии, статии и доклади. Основната част от публикациите са самостоятелни. Три от публикациите са в научни издания, реферирани и индексирани в Scopus. От представените 83 на брой научни публикации, 80 са тясно свързани с научната специалност на конкурса, а именно „Икономика и управление (Съвременни форми за търговски бизнес)“.

За участие в конкурса за заемане на академична длъжност „Професор“ доц. д-р Михал Стоянов представя монографичен труд с наименование „Извънмагазинните форми на търговия на дребно в България“, който е публикуван в специализирано научно издание (Библиотека „Проф. Цани Калаянджиев“). Монографичният труд е рецензиран от две хабилитирани лица, обсъден е на заседание на първично звено и отговаря на всички изисквания, за да послужи за участие в конкурса за заемане на академична длъжност „Професор“. Темата на монографичния труд е значима за теорията и практиката в областта на икономиката и управлението на търговията и напълно

съответства на научната специалност на конкурса. В резултат на извършените научни изследвания в монографията е защитена тезата, че извънмагазинните форми на търговия на дребно обезпечават подобрените възможности за пълноценно задоволяване на потребителското търсене, формират и развиват изгодите от предлагането на разнообразни измерения на удобствата при продуктовата размяна, които стимулират потребителския интерес и лоялност.

Трябва да отбележа, че доц. д-р Михал Стоянов е автор и на още един самостоятелен монографичен труд с наименование „Глобални и регионални измерения на търговията“, който на практика също изпълнява изискванията за основен монографичен труд и също е посветен на актуални проблеми на икономиката и управлението на търговията.

По мое мнение всички публикации на доц. д-р Михал Стоянов са на високо научно ниво и са посветени на актуални проблеми в науката и практиката. Също така държа да отбележа, че той използва много коректно математически и статистически методи в своите изследвания, чрез които доказва различни формулирани тези и всичко това значително повишава качеството на научните му трудове.

6. Идентифициране на научните приноси. Оценка на цитиранията на кандидата.

По мое мнение представената справка за научните и научно-приложните приноси представя напълно коректно реалните постижения в научните публикации на доц. д-р Михал Стоянов. Идентифицирани са научни и научно-приложни приноси, които се отнасят в областите на икономиката и управлението на търговията, организацията и съвременните форми за търговски бизнес. Всички научни и научно-приложни приноси на доц. д-р Михал Стоянов напълно съответстват на научната специалност на конкурса за заемане на академична длъжност „Професор“.

В резултат от изключително богатата си и стойностна публикационна дейност, доц. д-р Михал Стоянов има открити над 90 цитирания, от които над 20 са цитирания в Scopus и/или Web of Science (h-index 1 в Scopus, h-index 5 в Google Scholar). По този показател той също многократно надвишава минималните национални изисквания и допълнителните количествени изисквания на Икономически университет – Варна за заемане на академичната длъжност „Професор“.

7. Участие в научни проекти и научни форуми.

Доц. д-р Михал Стоянов е членувал в три научни екипа на научноизследователски проекти, които са приключили успешно с публикуване на монографични трудове и са свързани с темата на конкурса. Освен това е ръководил два докторантски проекта на свои докторанти, целящи да подпомогнат разработването на емпирични части на докторски дисертации. Участвал е също така в четири екипа на

проекти за организиране и провеждане на научно-приложни конференции, като на два от тях е бил ръководител. Резултат от тези проекти са четири сборника с доклади. От публикационната му дейност се вижда, че е участвал с доклади в много научни конференции.

Доц. д-р Михал Стоянов е членувал в две редколегии на списания и в четири редколегии на сборници с доклади от конференции. Членува в две научни организации. Осъществявал е консултантска дейност, която се изразява в участие в четири интервюта в медиите, имащи за цел да консултират обществеността по актуални проблеми на търговията.

8. Преподавателска работа.

Доц. д-р Михал Стоянов има много богат преподавателски опит. Преподавал е 18 дисциплини на студенти в бакалавърска и магистърска степен и е участвал в разработването на над 30 учебни програми. Участвал е в мобилност по „Еразъм“ и е осъществявал международна преподавателска дейност. Самият той е участвал в над 30 обучения и специализации. Ръководил е четирима докторанти, двама от които са защитили успешно дисертационни трудове, а единият е в процес на обучение. От информацията за работа с дипломанти е видно, че ежегодно доц. д-р Михал Стоянов осъществява и редица научни ръководства на студенти от специалностите, администрирани от катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“ като е ръководил 17 дипломанта и е изготвил 15 рецензии.

По отношение на преподавателската работа искам да спомена и представените от доц. д-р Михал Стоянов учебник по „Количествени методи в търговията“ и самостоятелен сборник със задачи по „Анализ на търговската дейност“. Написани са много компетентно и адекватно и могат да бъдат полезни не само за студенти, но и за докторанти.

9. Други.

От 2023 г. доц. д-р Михал Стоянов е ръководител на катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“, а в периода 2007 – 2011 г. е изпълнявал длъжността заместник директор на Център „Магистърско обучение“ при Икономически университет – Варна. През годините той е бил член на Академичния съвет на Икономически университет – Варна, председател на Атестационната комисия на Стопански факултет, член на Контролния съвет на университета, както и има участия в много постоянни и временни комисии, работни групи и други. Натрупал е много административен опит, с който в бъдеще може да бъде много полезен за университета.

10. Плагиатство.

Считам, че всички научни публикации на доц. д-р Михал Стоянов са негово собствено дело, като всички позовавания на чужди научни трудове са напълно коректни.

11. Въпроси и критични бележки.

При запознаването ми с представените документи и публикации от доц. д-р Михал Стоянов установих, че той значително надхвърля както минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност „Професор“, така и допълнителните количествени изискванията на Икономически университет – Варна. Оценявам много високо неговата научна, преподавателска и административна работа и предвид това нямам критични бележки, въпроси и препоръки.

12. Заключение.

Доц. д-р Михал Стоянов е утвърден университетски преподавател с безспорни постижения във всички насоки на научната, учебната и административната работа. Не само отговаря, но и значително надвишава изискванията за заемане на академична длъжност „Професор“. Развиването на неговия потенциал като „Професор“ на Икономически университет – Варна би бил от голяма полза за институцията.

Като обобщение на представеното становище и предвид това, че е констатирано изпълнение на Минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност „Професор“ и допълнителните количествени изисквания за заемане на тази длъжност в Икономически университет – Варна, изказвам изцяло положително становище и предлагам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват ЗА заемане на академична длъжност „Професор“ от кандидата в конкурса доц. д-р Михал Стоянов.

13.03.2025 г.

гр. Варна

Изготвил становището:

/проф. д-р Росен Николаев/

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

Вх. № 220-525 / 03.04.2025

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Силвия Цветкова Терезова, УНСС – София,

член на научно жури в конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ в професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (Съвременни форми на търговски бизнес)“

1. Обща информация

Основание за изготвяне на становището е заповед на ректора на ИУ-Варна № РД 06-26/28.01.2025 г.), съгласно която съм определена за член на научното жури в конкурса за заемане на академична длъжност „професор“ в професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (Съвременни форми на търговски бизнес)“, както и решение, взето на първото заседание на Научното жури по обявения конкурс.

Конкурсът е обявен в ДВ бр.105/13.12.2024 г. за нуждите на катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“, Стопански факултет на ИУ-Варна.

2. Информация за конкурса

Конкурсът за заемане на академична длъжност „професор“ в професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (Съвременни форми на търговски бизнес)“, обявен в ДВ бр.105/13.12.2024 г. е за нуждите на катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“, Стопански факултет на ИУ-Варна.

3. Кандидат по конкурса

По обявения конкурс документи в установения срок е подал един единствен кандидат: доц. д-р Михал Стоянов. Кандидатът отговаря на минималните национални изисквания за АД „професор“ в професионално направление 3.8. Икономика научна специалност „Икономика и управление (Съвременни форми на търговски бизнес)“ по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, както и допълнителните количествени изисквания на ИУ-Варна по чл. 26, ал. 5 на ЗРАСРБ.

4. Дани за кандидата

Михал Стоянов завършва средно образование във Варненска търговска гимназия (Икономически техникум) „Г. С. Раковски“ през 1996 г. През 2000 г. придобива ОКС „бакалавър“, специалност „Икономика на търговията“ в ИУ-Варна, а през 2001 г. ОКС „магистър“, специалност „Икономика на търговията“ в ИУ-Варна През периода 2001-2004 г. е докторант към катедра „Икономика и управление на търговията“ в ИУ-Варна. Успешно защитава дисертация на тема „Изследване на риска на пазара на потребителски стоки в Република България“ през 2004 г. и придобива ОНС „доктор“ по икономика,

научна специалност 05.02.18. „Икономика и управление (търговия)“. От 2011 г. е доцент по научна специалност „Икономика и управление (търговия)“. Доц. д-р Михал Стоянов притежава богат академичен опит. Преподавателската си кариера започва през 2004 г. като хоноруван ас. в катедра „Икономика и управление на търговията“, ИУ-Варна, а от 2023 г. е ръководител на катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“ в ИУ - Варна. Владее отлично английски и словашки език, както и много добре руски език.

Доц. д-р Михал Стоянов отговаря на изискванията в чл. 118, ал. 2, т. 1 и 2 от Правилника за развитие на академичния състав в ИУ-Варна (ПРАС).

Представените научни публикации значително превишават както МНИ, така и допълнителните количествени изисквания на ИУ-Варна за заемане на АД „професор“ в ПН „Икономика“.

Научните публикации на доц. д-р Михал Стоянов са в областта на икономиката и управлението на търговията, търговията на дребно и съвременните форми на търговския бизнес. Научната продукция на доц. д-р Михал Стоянов е по актуални теми и се отличава с качествени изследвания на значими теоретични и практико-приложни проблеми на търговската дейност. Изследванията са насочени към оценка на състоянията на отделни форми на търговия, очертаване на тенденциите, предизвикателствата и перспективите в развитието на отрасъл Търговия, търговията на дребно и нейните форми и др. Чрез прилагането на подходящи методи за оценка на текущото състояние, са изведени предизвикателствата, пред които са изправени фирмите, осъществяващи различни видове търговска дейност в условията на цифровизация, глобализация и динамични промени на обкръжаващата среда. Изследвани са процесите на трансформация, дигитализация и иновации на търговията. Представените научни публикации по конкурса са общо 85 бр. (1579 стр.), от които 69 бр. (1390 стр.) самостоятелни, в т.ч. една статия и една студия индексирани в Scopus. В представения монографичен труд по конкурса „Извънмагазинните форми на търговия на дребно“ доц. д-р Михал Стоянов на базата на систематизирането на отличителните характеристики, организационните специфики на интернет търговия, вендинг, хоумшопинг, директни продажби и традиционни продажби открити пазари в контекста на глобалните процеси при тяхното разпространение и развитие в България са очертани насоките за бъдещото им развитие.

Доц. Михал Стоянов участва активно в обучението на докторанти към катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“.

5. Описание на научните трудове

Научната продукция, представена по конкурса за АД „професор“ в професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (Съвременни форми на търговски бизнес)“ е 85 публикации с общ обем 1579 стр., а именно:

- една публикувана самостоятелна монография по текущата процедура „Извънмагазинните форми на търговия на дребно“ (267 стр.);

- 3 броя монографии, от които 1 бр. самостоятелна монография в обем от 271 стр. и 2 бр. в съавторство - 38 стр.;
- 7 бр. студии, от които 3 бр. самостоятелни в обем 72 стр., в т.ч. 1 публикувана в Scopus и 4 броя в съавторство с лично участие 47 стр., от които 1 е публикувана в Scopus;
- 36 научни статии (328 стр.), от които 33 бр. (314 стр.) самостоятелни, в т.ч. една статия, публикувана в Scopus и 3 бр. (14 стр.) в съавторство;
- 33 бр. научни доклади (253 стр.), от които 27 бр. (232 стр.) самостоятелни и 6 бр. в съавторство с лично участие 21 стр.;
- 2 бр. учебници, в т.ч. 1 самостоятелно учебно помагало (207 стр.) и участие в 1 учебник с 69 стр.

По-голям е броят на самостоятелните научни публикации – 69 (81%) с обем 1390 стр. (88% от общия брой стр.). В самостоятелните публикации монографиите, студиите и статиите са 66,47% от общия брой страници на всички самостоятелни публикации на кандидата. Това е индикатор за високото качество на научните му изследвания.

Всички публикации на български език са отразени в Националния референтен списък.

Нито един научен труд не повтаря научните публикации на кандидата за придобиване на ОНС „доктор“ и за заемане на АД „доцент“.

Представеният по конкурса за заемане на АД „професор“ монографичен труд „Извънмагазинните форми на търговия на дребно“ ISBN 978-954-21-1176-4, издателство „Наука и икономика“ на ИУ-Варна (Библиотека „Проф. Цани Калянджиев“; Книга 95) е издаден през 2024 г. В монографията са обособени три глави. В първа глава в логическа последователност са разгледани теоретичните постановки за същността на извънмагазинната търговия на дребно, отличителните ѝ характеристики, както и спецификата при организацията и управлението ѝ. Специално място е отделено на подходите за класифицирането на извънмагазинните форми. Изчерпателно и с позоваване на значителен брой източници са разкрити същността и специфичните характеристики на отделни форми на извънмагазинна търговия на дребно. Във втора глава на база на обработената статистическа информация е оценено състоянието и са изведени проблемите по онлайн и офлайн извънмагазинните форми на търговията на дребно. В трета глава са очертани насоките за развитие на извънмагазинните форми на търговия на дребно. Представеният монографичен труд е самостоятелно научно изследване на високо научно равнище. С необходимата задълбоченост, строга логическа последователност и научна обоснованост са направени съответните теоретични обобщения и емпирични изследвания, въз основа на които са формулирани 5 основни изводи.

Приложената Справка-Декларация за изпълнение на МНИ и допълнителните изисквания за заемане на АД „професор“ в ИУ-Варна показва, че доц. д-р Михал Стоянов отговаря на изискванията по чл. 118, ал.2 т. 4-6 във връзка с чл. 129 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна). Налице е

значително превишаване, както на МНИ, така и на допълнителните количествени изисквания за заемане на АД „професор“ в ИУ-Варна (таблици 1 и 2).

Таблица № 1.

**Минимални национални изисквания
за заемане на АД „професор“ в ПН 3.8. Икономика**

Група показатели	МНИ според ЗРАСБ	Декларирани точки от кандидата
А	50	50
Б	-	-
В	100	100
Г	200	901,66
Д	100	740
Е	100	255

Таблица № 2.

**Количествени изисквания
за заемане на академична длъжност „професор“ в ИУ-Варна
на основание чл. 26, ал. 5 на ЗРАСРБ**

№	Показатели	Точки за „професор“	Декларирани точки от кандидата
1.	Научни доклади	60	291,66
2.	Научни статии и студии	115	382,5
3.	Публикации в Scopus и/или Web of Science	30	97,5
4.	Цитирания в Scopus и/или Web of Science	15	345
5.	Защитили докторанти	40	80
6.	Научноизследователски проекти (участие и/или ръководство)	15	195

6. Идентифициране на приносите

Монографичният труд на доц. д-р Михал Стоянов и представените научни публикации по конкурса позволяват да се открият формулираните от кандидата научни и научно-приложни приноси:

- Систематизиране и обогатяване на съществуващите концепции за същността, характеристиките и тенденции на развитие на извънмагазинните форми на търговия на дребно;
- Формулирани са констатации, закономерности и заключения за глобалните,

националните и регионални измерения на търговията в България. В резултат на оценката на състоянието на търговията, тенденциите в развитието ѝ са очертани насоките за бъдещото ѝ развитие;

- Обогатяване на съществуващите знания за кръговата икономика в търговията, устойчивостта на търговията и правата на гражданите, нови приложни измерения и иновации в търговския бизнес;

- Изведени са проблемите при оценката и анализа на потребителския пазар и отделни пазарни сегменти в контекста на успешни бизнес практики.

Значителен е броят цитирания на научните публикации на доц. д-р Михал Стоянов – 23 бр. в реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация научни издания; 10 бр. в научни трудове с научно рецензиране; 59 бр. в нереперирани списания с научно рецензиране.

7. Участие в научни проекти и научни форуми

Според представените документи доц. д-р Михал Стоянов е участвал в 7 национални научни проекта, като на 3 от тях е ръководител. Доц. д-р Михал Стоянов е бил научен ръководител на двама успешно защитили докторанта с теми на дисертациите „Изследване на продажбите на електрическа енергия за битови клиенти в България (на примера на „Енерго-про Варна“ ЕАД)“, 2021 г. и „Дигитална трансформация на търговията със застрахователни продукти в България“, 2024 г.

Член е на две научни организации от 2007 г., а именно: ТО на НТС и Съюз на учените – Варна, секция „Икономически науки“.

През периода 2013 г. – 2024 г. е член на редакционна колегия на две списания на ИУ-Варна „Известия“ и „Университетски вестн“, както и на: „Регионални и глобални измерения на търговията“; „Търговия 4.0 – наука, практика и образование“; Търговия 2030“; „Търговия 5.0 – дигитализация и или хуманизация“.

8. Преподавателска работа

Доц. д-р Михал Стоянов е утвърден лектор. През периода 2011/2012 г. – 2024/2025 г. провежда лекции и упражнения по 8 учебни дисциплини в ОКС „бакалавър“ – редовно и дистанционно обучение, като през учебната 2024/2025 г. осъществява обучение по 4 учебни дисциплини. Участва в обучението (лекции и упражнения) в ОКС „магистър“ през периода 2011/2012 г. – 2024/2025 г. общо по 10 учебни дисциплини, като към момента провежда лекции и упражнения по 4 учебни дисциплини в редовна и дистанционна форма на обучение. Броят на разработените учебни програми по дисциплини, изучавани от студентите в ИУ-Варна е значителен. В ОКС „бакалавър“ 21 учебни програми, в т.ч. 5 на английски език, като две от тях „Introduction of trade“ и „Trade“ се изучават от всички специалности в ИУ-Варна с обучение на английски език и 15 по учебни дисциплини, изучавани в спец. Икономика и търговия. В ОКС „магистър“ доц. д-р Михал Стоянов е разработил 10 учебни програми по дисциплини, в т.ч. 3 изучавани в специалност

„Глобален търговски бизнес“ и 5 в специалност „Омниканален търговски бизнес“.

Доц. Михал Стоянов участва активно в обучението на докторанти към катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“. Под научното му ръководство двама докторанти са успешно защитили. Темите на дисертациите им са „Изследване на продажбите на електрическа енергия за битови клиенти в България (на примера на „Енерго-про Варна“ ЕАД)“, 2021 г. и „Дигитална трансформация на търговията със застрахователни продукти в България“, 2024 г. Доц. д-р Михал Стоянов осъществява научно ръководство на ас. Десислава Кирова, зачислена в докторантура през 2024 г.

През периода 2016-2024 г. участва в обучението по Strategic Retail Management (2016-2023 г.) и Sales management and logistics 2024 г., вътрешна мобилност по програма „Еразъм +“.

През 2018 г. е участвал в Academic internship, организирана от Kherson National Technical University (Ukraine) с лекция на тема „Consumer protection in the context of electronic commerce“.

Доц. д-р Михал Стоянов е участвал в 35 обучения.

Самостоятелното учебно пособие Анализ на търговската дейност е ръководство с висока стойност за обучението на студентите. Учебното помагало съдържа подходящи примери и казуси, близки до практиката при осъществяване на търговската дейност, като по този начин способства за развитие на аналитичните способности на студентите и създава умения за вземане на обосновани управленски решения.

9. Други

Доказателство за административния опит и принос в развитието и утвърждаване на ценностите на Икономически университет – Варна са: ръководството на научни проекти, работата със студенти и докторанти, осъществената от кандидата мобилност по програма „Еразъм +“, членството му в научни организации и редколегии и др. От 2023 г. е ръководител на катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“ в ИУ-Варна. Член е на ФС на СФ на ИУ-Варна, член на Контролния съвет, член на постоянната комисия по НИРД. Медийните изяви на доц. д-р Михал Стоянов са по актуални проблеми на търговската дейност БНР, БТА и БНР.

10. Плагиатство

В представените научни трудове не е установено плагиатство.

11. Заключение

Представените документи от доц. д-р Михал Стоянов отговарят на всички изисквания на ЗРАСРБ и ПРАС В ИУ-Варна за заемане на академична длъжност „професор“ в ПН 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (Съвременни форми на търговски бизнес)“. Научно-изследователската дейност на доц. д-р Михал Стоянов е стойностно и с голям брой цитирания. Учебно-преподавателската му

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

9002 Варна • бул. "Княз Борис I" 77 • Телефон 052 643 360 • Телефакс 052 643 365 • www.ue-varna.bg

работа е на високо ниво. Притежава организационни и управленски качества. Ползва се с авторитет сред студентите, докторантите и академичните среди – членовете на академичния състав както на катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“ в ИУ-Варна, така и академичния състав на катедра „Икономика на търговията“ в УНСС – София.

Всичко това ми дава основание да дам **положителна оценка** и да **предложа** уважащото научно жури да **избере** доц. д-р Михал Стоянов за академична длъжност „професор“ в ПН 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (Съвременни форми на търговски бизнес)“.

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

Изготвил становището:

(доц. д-р С. Терезова)

25.03.2025 г.

София

СТАНОВИЩЕ

Вх. № РД 20-409/14.03.2025 г.

Относно: становище конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ по професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (Съвременни форми за търговски бизнес)“, обявен от Икономически университет – Варна.

1. Обща информация

Изготвил становището: доц. д-р Светослав Илийчовски, СА „Д. А. Ценов“ – Свищов, професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (Търговия)“.

Основание за изготвяне на становище: решение на научно жури, назначено със заповед на ректора на ИУ-Варна № РД 06-26/28.01.2025 г. за заемане на академична длъжност „професор“ по професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (Съвременни форми за търговски бизнес)“

2. Информация за конкурса

Конкурса е обявен за нуждите на катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“, към Стопански факултет при ИУ-Варна, в област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, научна специалност „Икономика и управление (Съвременни форми за търговски бизнес)“.

Обявата е публикувана в ДВ, бр. 105/13.12.2024 г.

Приложени са всички необходими и задължителни документи: автобиография; оригинал на диплома за придобита образователна и научна степен „доктор“ и/или научна степен „доктор на науките“ и техни копия; свидетелство за академичната длъжност „доцент“ или друга заемана академична длъжност; справка за учебна натовареност за последните 2 отчетени академични години като доцент; списък на научните трудове на кандидата, включително учебници и учебни помагала с линкове към съдържанието им в достъпен електронен формат или сканирани копия на хартиените изделия; резюмета на научните трудове по конкурса на български и на английски език на електронен носител; справка за публикациите, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация Scopus и/или Web of Science, както и публикациите в издания, включени в националния референтен списък, поддържан от НАЦИД; договори за участие в проекти ако има такива; справка за научните и научно-приложните приноси; справка за цитирания по образец, включително справка за h-index (citation index) в Scopus и/или Web of Science; справка за научно ръководство и успешно защитили докторанти (по образец); декларация за оригиналност (по образец); справка-декларация за изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ според областта на висшето образование, по която е обявен конкурса (по образец); справка декларация за изпълнение на изискванията за заемане на академична длъжност „професор“ в ИУ-Варна на основание чл. 26, ал. 5 на ЗРАСРБ (по образец).

3. Кандидат по конкурса

Единствен кандидат по обявения конкурс за „професор“ по професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (Съвременни форми за търговски бизнес)“ е доц. д-р Михал Стоянов.

4. Данни за кандидата (персонална характеристика)

Доц. д-р Михал Стоянов завършва средно образование във Варненската търговска гимназия „Г. С. Раковски“, счетоводител-икономист, специалност „Банково, застрахователно и осигурително дело“.

Последователно придобива бакалавърска степен, спец. „Икономика на търговията“ (1996-2000 г.), и магистърска степен в спец. „Икономика на търговията“ (2000-2001 г.) към катедра „Икономика и управление на търговията“ при Икономически университет – Варна.

В периода 2001-2004 г. е редовен докторант към катедра „Икономика и управление на търговията“. Успешно придобива ОНС „Доктор по икономика“ (научна специалност 05.02.18 „Икономика и управление на търговията“) през 2004 г.

В периода 2000-2004 г. работи като екскурзовод към „Гайд партнер“ ООД, К.К. „Златни пясъци“. От 2004 г. до 2005 г. е хоноруван асистент към катедра „Икономика и управление на търговията“ при Икономически университет – Варна.

От 2005 г. до 2011 г. е преподавател и гл. асистент към катедра „Икономика и управление на търговията“ при Икономически университет – Варна.

През периода 2007-2011 г. е зам. Директор на Център „Магистърско обучение“ при Икономически университет – Варна.

Хабилитира се като доцент през 2011 г. по научната специалност 05.02.18 „Икономика и управление (търговия)“.

От 2023 г. е ръководител на катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“ при Икономически университет – Варна.

5. Описание на научните трудове

Общата публикационна активност на доц. д-р Михал Стоянов се изразява в 118 публикации с общ обем 2481 страници.

За участие в конкурса доц. д-р Михал Стоянов е представил 85 публикации с общ обем 1579 страници, в това число 11 монографии и студии, 36 научни статии, 33 научни доклада, 2 учебника и учебни помагала и 3 други публикации. Към документите са приложени изискваните декларации за установяване на дяловете от съавторство. Представената продукция съответства на специалността, по която е обявен конкурсът. По вид, брой и обем са представени в таблица 1.

Таблица 1

Обобщена таблица за представените публикации
за участие в конкурса на доц. д-р Михал Стоянов

Вид на научните публикации	Общо		По конкурса за АД „професор“			
	Брой		Стр.	Общо в т. ч.		
	Общо	в т. ч.		Бр.	Стр.	Самост.

		Само- стоят.	В ре- фер. изд.				Бр.	Стр.	Бр.	Стр.
Монографии и студии	15	6	3	996	11	695	5	610	2	19
Научни статии	48	45	1	446	36	328	33	314	1	19
Научни доклади	47	40	0	356	33	253	27	232	0	0
Учебници и учебни помагала	5	2	0	656	2	276	1	207	0	0
Други публикации	3	3	0	27	3	27	3	27	0	0
Общо:	118	96	4	2481	85	1579	69	1390	3	38

Монографичният труд „Извънмагазинните форми на търговия на дребно в България“, издание на „Наука и икономика“, ИУ-Варна, 2024 г., 267 с. е основен и обобщаващ труд в публикациите на автора. Той отговаря напълно на изискванията на чл. 118, ал. 2, т. 4 във връзка с чл. 129 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна.

Предмет на изследване в монографията е състоянието и очакваното развитие на формите на извънмагазинна търговия на дребно в Република България. Фокусът в разработката е поставен върху систематизирането на отличителните характеристики, организационните специфики, популярните подразновидности и тенденциите при разпространението на извънмагазинните форми на търговия на дребно в съвременното. Обект на изследване са отделни форми на извънмагазинна търговия на дребно и специфичното им развитие в България – интернет търговия, вендинг, хоумшопинг, директни продажби, традиционни продажби на открити щандове и пазари. Те са проучени в контекста на глобалните процеси при тяхното разпространение, иновативно усъвършенстване и дигитализация. Основната цел пред изследването е въз основа на теоретичното обобщение на същността и особеностите на разпространени в съвременната пазарна среда форми на извънмагазинна търговия на дребно и чрез прегледа на тяхната динамика и популярност в актуалните социално-икономически условия да се изведат ключови тенденции и да се очертаят перспективите за бъдещото им развитие.

Доц. д-р Михал Стоянов има публикувана самостоятелна монография, която не е представена като основен хабилитационен труд по предходна или текуща процедура „Глобални и регионални измерения на търговията“. Варна: „Наука и икономика“, 271 с.

Публикациите на автора надхвърлят изискванията на чл. 118, ал. 2 във връзка с чл. 129 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна. Те могат да бъдат систематизирани в следните основни направления, около които се обединяват професионалните интереси на автора и целите, които си поставя – изследователски, учебни и практически:

➤ Теоретични основи на търговията, форми на търговия – публикации с номера 1.1, 9.8, 10.9, 19.8, 22.11, 23.12, 24.13, 26.15, 28.17, 30.19, 40.29, 31.30, 49.2, 59.12, 67.23, 70.23, 71.24, 72.25, 73.26, 79.32, 80.33;

➤ Трансформация и дигитализация на търговията – публикации с номера 2.1, 3.2, 7.6, 11.10, 12.1, 13.2, 17.6, 18.7, 20.9, 21.10, 25.14, 27.16, 29.18, 33.22, 42.31, 45.34, 48.1, 50.3, 54.7, 56.9, 57.10, 58.11, 62.15, 65.18;

➤ Търговски мениджмънт, продажби на стоки и услуги, защита правата на потребителите – публикации с номера 5.4, 6.5, 8.7, 14.3, 15.4, 16.5, 31.20, 32.23, 35.24, 36.25, 37.26, 38.27, 39.28, 43.32, 44.33, 46.35, 47.36, 51.4, 52.5, 53.6, 55.8, 60.13, 61.14, 63.16, 64.17, 66.19, 68.21, 69.22, 74.27, 75.28, 76.29, 77.30, 78.31.

Представените научни публикации са дело на автора. Там където е съавтор, неговото участие е потвърдено с разделителен протокол.

От предоставената справка за влияние се вижда, че доц. д-р Михал Стоянов има три публикации в реферирани и индексирани в световноизвестните бази данни Scopus и/или Web of Science. Също така се откриват 99 цитирания. Тези факти потвърждават научната значимост и практическата приложимост на публикациите на автора.

Към неговото научно портфолио трябва да се добави и участието му в шест научни и образователни проекта, като на три от тях е и ръководител. Освен това, той е ръководител на двама успешно защитили докторанта.

Представеното общо описание на научната дейност на доц. д-р Михал Стоянов ми дава основание да я оценя като напълно достатъчна и отговаряща на изискванията по чл. 118, ал. 2, т. 3-6 във връзка с чл. 129 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна и чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ.

6. Учебна и преподавателска дейност

Справките за учебна натовареност в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ показват 430 часа в бакалавърско обучение и 42 часа в магистърско обучение. *Титуляр е* в учебни курсове в ОКС „Бакалавър“ по следните дисциплини: Планиране и анализ на търговската дейност, Управление на продажбите и логистиката, Количествени методи в търговията, Въведение в търговията. В ОКС „Магистър *е титуляр на дисциплините:* Омниканална търговия; Международна търговия и логистика, Планиране и анализ на търговската дейност и Магистърски семинар.

За подпомагане на учебния процес доц. д-р Михал Стоянов има издадени и два учебника: Стоянов, М. (2023). Анализ на търговската дейност. Варна: Унив. изд. „Наука и икономика“, и в съавторство Данчев, Д. (2018). Количествени методи в търговията. Варна: „Наука и икономика“.

7. Идентифициране на приносите

Запознаването с научните публикации на автора позволява да се признае сериозната изследователска работа на доц. д-р Михал Стоянов в областта на икономиката и управлението на търговията, организацията и съвременните форми за търговски бизнес.

Научната продукция на доц. д-р Михал Стоянов безспорно съдържа научни и научно-приложни приноси. Те обогатяват съществуващите теоретични знания, способстват за разрешаване на актуални проблеми в търговската практика.

8. Критични бележки

Нямам въпроси и критични бележки.

9. Заключение

Задълбоченият анализ на документите и трудовете на доц. д-р Михал Стоянов дава основание да се твърди, че:

1. Кандидатът отговаря на критериите и изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ за заемане на академичната длъжност „професор“.
2. Изпълнява изискванията на Правилника за развитието на академичния състав в ИУ-Варна (в частта за заемане на академична длъжност „професор“).

Всичко това ми дава основание да гласувам „ЗА“ присъждане на академична длъжност „професор“ в област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, Професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (Съвременни форми за търговски бизнес)“ на кандидата доц. д-р Михал Стоянов и да препоръчам на уважаемите членове на научното жури да подкрепят това решение.

13.03.2025 г.

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

Изготвил становище:

(доц. д-р Светослав Илийчовски)